

литѣ се мжчатъ страшно да узнаятъ, коя отъ женитѣ е била най-любима на умрѣлия мжжъ. И тази, на която се признае тая почестъ, тържествено се занася отъ мжже и жени на гроба, дето я принасялъ въ жертва най-близкиятъ ѝ роднина и следъ това се погребва заедно съ мжжа. А пъкъ останалитѣ жени скърбятъ много, защото да останатъ живи следъ смъртта на мжжа, за тѣхъ е най-голѣмия позоръ“.

Надъ така приготвения гробъ сж натрупвали прѣстъ, издигали сж могила и сж устройвали състезателни игри — надпрепусквания съ коне, бой съ мечове, борби и пр. въ честъ на умрѣлия. Победителитѣ на игритѣ сж получавали различни премии.

Римлянитѣ сж дошли въ сегашна България приблизително къмъ Рождество Христово. Тѣ сж покорили тракитѣ, ала и следъ това последнитѣ сж издигали могили. Славянитѣ, по късно и старитѣ българи, сж потрѣбвали изглежда мъртвитѣ

си пакъ въ могили. Въ единъ надписъ ханъ Омуртагъ говори, че е построилъ дворци на Дунава и на рѣката Тича, премѣрилъ разстоянието между двата и по срѣдата издигналъ могила. Вѣрва се, че тая могила е Мумджиларската могила до ромънската граница и че въ нея, вѣроятно, е гробътъ на Омуртага.

Така могилитѣ по полетата и хълмоветѣ въ България сж стари паметници, останали отъ отдавна живѣли народи, за които знаемъ твърде малко. Тѣ сж били свързани съ живота, нравитѣ и обичаитѣ на тия народи и, ако се разкопаятъ, ще ни откриятъ голѣма частъ отъ миналото на нашитѣ земи. Въ всѣка една отъ тѣхъ лежи гробъ на живѣлъ преди хиляди години човекъ, има оржжия, прѣстени, сѣдове огърлици, диадеми, които сж били употребявани преди хиляди години и по които можемъ да сждимъ за историята, нравитѣ и културата на миналитѣ времена.

Паметникъ на Тракийски конникъ, изкопанъ отъ старовремска могила.